

Seat No. : _____

DH-113

December-2013

B.Com. Sem.-III

CE : 201-E : Banking

(Central Banking)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (1) બધા જ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.

Instruction : Attempt **all** questions.

(2) જમણી બાજુએ દર્શાવેલ અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

Figures in the right indicate marks of the question.

1. (A) ફેડરલ રિઝર્વ સિસ્ટમના આવશ્યક અંગો સવિસ્તાર ચર્ચો. 8
Explain components of Federal Reserve System in detail.
અથવા/OR
વિકસિત દેશોની મધ્યસ્થ બેંકના કાર્યો જણાવો.
What are the functions of Central Bank of developed nations ?
- (B) નોંધ લખો : (કોઈપણ એક) 6
Write note (Any **one**) :
(i) બેંક ઓફ ઈંગ્લેન્ડ
Bank of England
(ii) વિકસતા દેશોની મધ્યસ્થ બેંકના કાર્યો
Functions of Central Bank of developing nations
2. (A) RBIના પરંપરાગત કાર્યો જણાવો. 8
Explain traditional functions of RBI.
અથવા/OR
RBIના વિકાસલક્ષી કાર્યો સવિસ્તાર ચર્ચો.
Discuss developmental functions of RBI in detail.
- (B) નોંધ લખો : (કોઈપણ એક) 6
Write note (any **one**) :
(i) RBIનો ઇતિહાસ
History of RBI
(ii) RBIના ઉદ્દેશ્યો
Objectives of RBI

3. (A) શાખ નિયમન એટલે શું ? ગુણાત્મક શાખ નિયમનના સાધનો ચર્ચો. 8
Explain credit control concept and explain instruments of qualitative credit control.

અથવા/OR

શાખ નિયમનના પરિમાણાત્મક સાધનો કયા કયા છે ? કુગાવા દરમ્યાન કઈ રીતે તેનો ઉપયોગ થાય તે સવિસ્તાર જણાવો.

What are the instruments of quantitative credit control ? How this instruments help to control inflation ? Explain.

- (B) નોંધ લખો : (કોઈપણ એક) 6

Write note : (Any one)

(i) નાણાનીતિના ઉદ્દેશ્યો

Objectives of monetary policy

(ii) નાણાનીતિની મર્યાદાઓ

Limitations of monetary policy

4. (A) ભારતમાં પ્રવર્તમાન ન્યૂનતમ અનામત ચલણી નાણું છાપવાની પદ્ધતિ સવિસ્તાર જણાવો. 8
Explain presently prevailed minimum Reserve system of Printing currency notes in India.

અથવા/OR

વિદેશી દૂરિયામણનો દર એટલે શું ? તેના પ્રકારો ચર્ચો.

What do you mean by foreign exchange rate ? Discuss types of foreign exchange rates.

- (B) નોંધ લખો : (કોઈપણ એક) 6

Write note (any one) :

(i) વિનિમય દરના હેતુ

Objectives of exchange rate

(ii) ચલણી નોટો છાપવાનાં ભારતમાં પ્રવર્તતા નિયમો

Rules and regulations of printing currency notes in India.

5. નીચે આપેલ વિધાનો ખરાં (✓) કે ખોટાં (×) ની નિશાની મૂકી ફરી લખો : 14

Put (✓) mark for correct & (×) mark for incorrect statement :

(i) ₹ 1 ની નોટ કે સિક્કો ભારત સરકાર બહાર પાડે છે.

₹ 1 currency note or coin is minted by Government of India.

(ii) નકલી નોટોથી ભારતના અર્થતંત્રને ફાયદો થાય છે.

India benefited from counterfeit or fake currency notes.

(iii) RBIએ 'સ્વચ્છ નોટ નીતિ' અમલમાં મૂકી.

RBI has adopted 'Clean Note Policy'.

(iv) ભારતમાં હિયમાન પદ્ધતિ ચલણી નોટો માટે અમલમાં આવી છે.

India has adopted regressive method of minting/printing currency notes.

- (v) આર્થિક વિકાસની ઝડપ વધારવા RBI એ 'તફાવતી વ્યાજદર નીતિ' અમલમાં મૂકી.
'Differential interest rates policy' was adopted by RBI to boost growth rate.
- (vi) RBI માત્ર નિરીક્ષણનું જ કાર્ય કરે છે.
RBI's main function is to monitor only.
- (vii) Nedco નામની સંસ્થા અમેરીકામાં ડોલર છાપવાનું કાર્ય કરે છે.
Nedco is an institution for printing currency notes (\$) in America.
- (viii) નાણાનીતિ એટલે નાણા વ્યવસ્થાપન નીતિ પણ કહી શકાય.
Monetary policy can be called as monetary management policy too.
- (ix) RBI વ્યાપાર, ઉદ્યોગ તેમજ બેંકિંગ ક્ષેત્રની કામગીરી અંગેની માહિતી RBI બુલેટીનથી બહાર પાડે છે.
Information about Trade, Industry and working of banking sector is published by RBI bulletin.
- (x) RBIના હાલના ગવર્નર ડૉ. રઘુરામ રાજન છે.
Hon. Dr. Raghuram Rajan is currently Governor of RBI.
- (xi) ચલણી નોટો બહાર પાડવી તે RBIનું વિકાસલક્ષી કાર્ય છે.
To issue currency notes is a developmental function of RBI.
- (xii) બેંક ઓફ ઈંગ્લેંડ 300 વર્ષ જૂની મધ્યસ્થ બેંક છે.
Bank of England is one of oldest 300 years old central bank.
- (xiii) ફેડરલ રિઝર્વ સિસ્ટમ તે અમેરીકાની વેપારી બેંક છે.
Federal Reserve System is a commercial bank of America.
- (xiv) અમેરીકામાં 12 ફેડરલ રિઝર્વ બેંક કામ કરે છે.
There are 12 Federal Reserve Banks working in America.

